

Uppföljningsbeslut

Uppföljning av kvalitetsgranskning av rektorns
arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i
gymnasieskolan vid Gränsälvgymnasiet i Över-
torneå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan vid Gränsälvgymnasiet i Övertorneå kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 19 januari 2023.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Övertorneå kommun senast den 17 augusti 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Övertorneå kommun har inkommit med en sådan redovisning den 8 augusti 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

I vilken utsträckning kan rektorn förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen?

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

I vilken utsträckning ser rektorn till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen?

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

I vilken utsträckning kan rektorn förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen?

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla skolans arbete med betygssättning för att säkerställa betygens likvärdighet i relation till jämförbara skolor och till riket.
- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera och problematisera betygsavvikelser, för att ta reda på om avvikelserna är motiverade eller inte.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning att rektorn har utvecklat ett arbete med att säkerställa att lärarna ges förutsättningar i form av schemalagd tid för sambedömning och diskussioner. I arbetet ingår även förutsättningar för sambedömning mellan obehöriga och behöriga lärare. Rektorn har sett till att det sker en ökad användning av bedömningsstöd och att samtliga nationella prov i matematik, svenska och engelska genomförs. Huvudmannen berättar att de har utvecklat en mall för utvärdering och analys och att lärarna analyserar skolans resultat utifrån olika parametrar för att därefter analysera systematiska avvikelser samt kritiskt granska. Rektorn för diskussioner med lärarna utifrån deras förklaringar till avvikelser och gör en sammanfattande analys som dokumenteras i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete, vilket årligen redovisas till huvudmannen. Enligt huvudmannen genomförs mer kvalitativa analyser i verksamheten kopplade till statistik vilket är ett sätt att synliggöra eventuella omotiverade avvikelser och för att säkerställa rättvisa och likvärdiga betyg. Åtgärderna uppges ha bidragit till en ökad medvetenhet kring betygssättning både vad gäller över tid och i jämförelse med riket. Åtgärderna kommer att fortsätta under kommande läsår och det planeras för en studiedag med sambedömning tillsammans med andra skolenheter.

I vilken utsträckning ser rektorn till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen?

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver identifiera och införa relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av avvikelser i betygssättningen.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att rektorn analyserar lärarnas kursutvärderingar och utifrån analysen vidtas eventuellt ytterligare åtgärder. Rektorn uppges ha fått rimliga och acceptabla förklaringar till betygssättning och att lärarna har kunnat motivera sina betyg i samtliga fall. Under läsåret 23/24 kommer en kollegial fortbildning med Skolverkets material kring betyg och bedömning att genomföras. Lärarna kommer också att tillsammans med högstadiets lärare analysera betyg och nationella provbetyg mellan de olika stadierna genom att jämföra årskullar. Det framgår också av redovisningen att det planeras för en jämförelse och analys mellan program gällande kursbetyg och resultat på nationella prov.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen vidareutvecklar arbetet med att identifiera och införa relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av avvikelser i betygssättningen så att det finns en tydligt utformad långsiktig plan för hur huvudmannen framöver ska stötta skolenheten i arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Therese Nilsson

Therese Nilsson
Beslutsfattare
Signerat av: Therese Nilsson

X Ingrid Jacobsson

Ingrid Jacobsson
Utredare
Signerat av: Ingrid Jacobsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2023/rektorns-arbete-for-rattvisande-och-likvardiga-betyg-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Enligt skollagen **3 kap. 14 § skollagen** ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Enligt förarbetena till skollagen (**prop. 2009/10:165 s 229**) innebär detta ansvar att se till att skolans eller verksamhetens lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Enligt **4 kap. 3 § skollagen** ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannnivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av **4 kap. 4 § skollagen** framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt **4 kap. 5 § skollagen** ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av **15 kap. 25 a § skollagen** framgår att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Lärare ska enligt gymnasieskolans läroplan (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper**) samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Rektorn ansvarar enligt läroplanen (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar**) för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolverkets Allmänna råd betyg och provning (SKOLFS 2022:417) (obs ny, gäller från 1/7 2022 och ersätter det allmänna rådet om betyg och betygssättning)

Skolverkets Allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)